

0 1 2 3 4 5

U. 2 U. 4 U. 6 U. 8 U. 10 U. 12 U. 14 U. 16 U. 18 U. 20 U. 22 U. 24 U. 26 U. 28 U. 30 U. 32 U. 34 U. 36 U. 38 U. 40 U. 42 U. 44 U. 46 U. 48 U. 50 U. 52 U. 54 U. 56 U. 58 U. 60 U. 62 U. 64 U. 66 U. 68 U. 70 U. 72 U. 74 U. 76 U. 78 U. 80 U. 82 U. 84 U. 86 U. 88 U. 90 U. 92 U. 94 U. 96 U. 98 U. 100

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱԽԿԱՍԻՍ, ԵՒ ՊԱՐՄԿԱՍՏԱՆ

«ԴՐԱՆՋԻԴԻ ԽՆԴՐՈՅՆ ԱՌԹԻԻ

Կապախորդ Դռուշէրի արգելքին բարձման ուժին անկշարտ ուշադրութեամբ պիտի դիմէ՝ ոչ միայն ի Գ. Սիւնի, այլ և յերեւոյթաւ։ Գանձի որ տարի առաւ, էբր Գաղութում ազատ նաւահանգիստ էր պաշտօնապէս, ուստի Կապախորդները չնկնց երեսփոխի և Պարսկաստանի միջեւ վաճառաւոր աղաւտ անցողաբարձ Կապախորդ Տամադով, այն է՝ Դռուշէրն։ Կապ տնօրէնութիւն մեծ հարուած մ'էր Կապախորդ ներթափաբարդած անձանքի, որ յիշուի թէ Կապախորդ վաճառականքը Թաւրուսեացիքն ուստի Կառավարութեան՝ չտալ որոշում մը, որ մահադու հարուած մը պիտի լինէր իրենց քաճառականութեան, Բայց քաղաքական բարձր նկատում մը իրեն չարթառիւթ ուներ Բեդեքազուրդի դէպքէն՝ տնտեսական այսպիսի դժողութեան մը հանդուրժելու։ Համար, Իւր նպատակն էր՝ Կապախորդ Դռուշէրին ջնջուլով վնիցը մը, ջնջել Գաղութում ազատ նաւահանգիստին ջնջման, Դռուշէր և ազատ նաւահանգիստ զիրար կը բռնէին։ Իրենք աստանաւ և հետեւեալ թիւնն էին։ Մին վերջապով, միւսին ալ պիտի վերջաբ. եւ այսպէս եղաւ, Կապախորդ դործածողներ հասարակութեան միահատուէ բողոքողներ հայկաւաթ, Զարոյ, իւր բացարձակ կամրով, չնկնց Կապախորդ Դռուշէր, և հետեւեալներն եղաւ անդեղաւ տարի Գաղութում ազատ նաւահանգիստին ջնջումն, որում պատուատուած էին Բիւրեղներ։ Ռուսիա ազգայնապա Պերսիկի զայնաբողի դրած կապանքն այն նոր և կարեւոր նաւահանգիստին մասին, զոր իր ստանալը Սեւ Մոծոր վայր, Տնտեսական օկրդունքը դոճելով պահ մը, Ռուսիա բաղադրական յաղորդութիւն մը ձեռք բերաւ, Կապախորդ Դռուշէր ջնջուլով թուրք քիւս օգտեղաւ։ Զրապղծին նաւահանգիստը նոր ողեւորութիւն մը ստացաւ. զի վաճառականքը, Կապախորդ կողմէ զոյգուող ազատութիւնը Զրապղծին կողմէ զտնելով, նախամեծար կը համարէին Զրապղծին ճակատն, և Պարսկաստանի վաճառականութեան համար վերադրին մեծ պորտապան եղաւ Զրապղծին, Կարելի և Պայազլիոնի զինքը, Բայց Ռուսիա մէկ յայտ շահք կ'ուզէր Թորոյ ալլըց, Հիմակ որ Պաղուստ վերնորակակ նաւահանգիստ մը ըլլաւ։ Սեւաստափորի պէս, կը վերահաստատէ իրաջ առջի վիճակը վաճառականութեան մասին, այն է՝ Դռուշէր։ Նոյն համակատարութեամբ որ Կապախորդ համար բարեւոր պիտի լինի, Թուրքիոյ համար չարեւ մը պիտի լինի կակախորդ Դռուշէրն։ Ըսել չնիւղեւ թէ, տնտեսական բաղադրականութեամբ

Քեան մասին, թուրքիա Ռուսիայէն շատ արեւելի ապտամախո չէ, և Ռուսիայէն շատ արեւելի իւրեւթիւն չընծայեր վաճառականութեան, Բայց կապեալեան Հայորդապետութեան միջոցները, մեր գաւառաւային Հայորդապետութեան միջոցներուն հետ բաղադրամասը, անհամախառ առաւելութիւններ կը ընծայեն վաճառականութեան, որ անշուշտ պիտի օգտի անոնցմէ: Այսոր Պարսիս երկաթուղով կապուած է Տիգրիսի հետ, ուստի զիջելի զիջի զՊարսիս ձգուած երկաթուղիները Պարսկաստանի սահմանաց մօտերը կը հասնի, ինչ մեծ տարբերութիւն այս երկաթուղիք և Տրապիզոնէ մինչեւ Պայազկո կարաւանի հասարակ ճամբուն մինչեւ, որով վերահանի վրայ իրրեւ պարզ կաւառիք գանձակաւորին անպակաս են, մանաւանդ ձմեռն, Աւետարան Սեպէհ Լուրէն, որ քան տակեւանի է այս կարգի ինքնորոշ, կապեալեան բաժնի մէջ վերահաստատման խնդրոյն նուիրելու հանդիս ճառուածի մը վրայ, իւր շարակաւոր քառուկով, մտադրելու կը գտնէ տարեկան Նկած 600,000 ոսկու պատահով շահ մը, զոր Պարսկաստանի հետ բաժնի վաճառականութիւնը կը թողնոր թուրքերը: Լուսնիցիս կը գտնէ նոյն իսկ Տրապիզոնի նաւահանգստից ապարան, Աւելորը է յարկն էլ քան քան ինչպիսի համախառ ենթ մեր յարգով պայշունակցին և իրեն պէս՝ պարտականութիւն կը համարեն կաւառականութիւնն ուշադրութիւնն հնախորդ Տրապիզոնի և պարսկալային սահմանագիւղայ միջեւ ճամբուն բարձրման եւ Տրապիզոնի նաւահանգստին յատուկ կարգ մը դժուարութեանց բարձման կիւրիներեւան վրայ, որ տարկողական խնդիրներութիւն մը կը ստանան ուսում կաւառականութեան նոր տնօրինութեան պատճառաւ: Բայց չի իսկ կաւառուղի եր կրնայ մնալուն դարձան մը համարուել: Պէտք է, որպէս կրննքք դեռ անցնել օր, դժուարական մտքով յաւաքամակի Փոքր-Ասիոյ երկաթուղիեաց շինութեան խնդիրն, յորմ կանխել է Տերութեան մեծագոյն մասին տնտեսական ապագան: Սոյն կարգի կենսական պիտոյից գոհացման խնդրոյն մէջ, յայտարարել կրնալին արդարանալ քառորդ դար մը յաւաք: Իսկ հիւսս ապրեալուն միջեւ տնտեսական մրցումն եւս ջան գիւս ստալոյ է թուրքեր կրնա իրաւ է արդէն այս մրցման մանր հետեւանցներն, եւ արդէն եւս պիտի տուած է, եթէ օր առաջ չընդունի և չիւրաքարծէ տնտեսական վերածնութեան տարակաւն միջոցները:

454696 3671846

Վտանգն հեռացաւ, թէպէտ չան-
հեռացաւ, Եաբաթ օր լրագրորդ մե-
ծուրդը ուժով վարկենքն եկաւ հեռա-
գիրէն, յորմէ ընթերցողը տեղիկացան
էրէ Պիկտաբը Նիշան Պ. Տէնպրէի ար-
ձակման հրաման ուռած է, Բանեիկ
դէպքին արուցած խնդիրն այսպէս կը
կարգադրուի, և Պիկտաբը Նիշան, բո-
լոր բաղադրանքով Եաբաթին անցատա

դիտողութեան առջեւ, արդարապէս
 թիւերը մեր կուռայ, Բանեիկ
 զեզրին վրայ օտար երկրաց զգացում
 մանանիկ նպատակաւ որ էր, և Գերմա-
 նիայ անկատար, և Պիլմարք իշխան
 զիտէ գնահատել եւրոպիայ ճանրային
 կարծիքը, մինչեւ իսկ երբ շահաւոր
 տեմէն արհամարհել ալիւ ճանրային
 կարծիքը:

Ուրիշ էջերը մը, որ իրաւունքն կուտ
անց մեզ խելու թէ Ժամանակ Տեւա-
ցատ է, Ծրանասկի Հայրենասիրացի Խոյն-
նակցութեան խախտագահին հրաժա-
րումներ, որ ծառայողներէն իրեն իրերէն ու
յարաթիկ առաջ՝ Գ. Բոյ Տէրութեան անձն
ու ղեկըր ծանօթեմն մեր թիկնըրդաց,
Յայտնի է նաեւ թէ Ծրանասաւ եւ Կեր-
նասաւ Ինչն ապրող իր նախին այս ան-
ձի վրայ, Կրէթիկներու թիկնէն գաղա-
փարին ներխալանութեան յուսանաւ
հրաժարուին, զի Ծրանասկի կառավար-
չըր մարմնը Կրէթիկներու թիկնէն ժամն
հնչած չի համարիր, որ Տէր Զատնոյն
Թէ խաղաղութեան պահպանմանն, Ան-
համարի հայրենասիրներն չեն տնտր որը
իր կառավարներ Ծրանասաւ, Պոլսեմէ
գործարար իսկ, իւր ռուսն հայրենա-
սիրութեամբ, իւր պաշտօնակցաց չափ
զգուշաւոր եւ խոհեմէ պայտը, Եւ գու-
նէն այսպէս համարելու թիկնըր պատրու-
տելով Ծրանասկի Կրէթիկներու թիկնէն մի-
ջոյններն, եւ յիւսարաբար չտնտրուելով
Ինչպէսը Իշխանին խարած թիկնըրներ-
ուն մէջ, Ծրանասկի այժմեան կառա-
վարող մարմինը քան զՊ. Բոյ Տէրութեան
Կրէթիկնէն հշտարաբար եւ աւելի օգտա-
ւարաբան հայրենասիր եւ չտնտրխանա-

Բայց վրիպեցան, վառահեղ հեռա-
ցած են և ոչ թե անհետացած, փրկա-
նք-գերվորդանան ձգտում էր շարուն-
ակել, և ամենավերջը միջադեպերով
կրկան վառահեղոր ճանդառանք մ'առա-
ջար, և կյանք զինանք է առավել մեծա-
շուք վառահեղ երգողից իսպաղու-
թեանս, Արցախ Լուսին զինուորական օ-
տենքի համար պայազարման վիճակի պե-
րին երեքտարի եղբ. Գրաեսեյ դա-
ռառենան զերանանական իշխանու-
թեաննց հորդե զինուորական խառու-
թեանց երեքտարիկը բեղուն աղբյու-
րը պիտի լինի արտոնել վրիպողներու-
րը Դ. Շնեպպլեի ձեռնարկարման չափ
կամպայի տպագրությունն ար պիտի բ-
նեն ի միջանա:

Հազարի թէ արեւմտեան եւրոպայի սպառնացող մեծ վտանգն մը կը հնուա-
սան՝ կեդրոնացող եւրոպայէն համա-
ման խնդիր մը կը ծանուցուի։ Իե-
րեւել մը փորձած է ռուսական սահմա-
նադիրէն իրեն մօտելի, աշուշ արտաշ-
անցադիր։ Ռուս պահակ մը փորձեր է
ապրիլի զին․ բայց ուրիշ Կիւրմաններ
օգոստիսին հասնանքով, ռուս պահա-
կին զենքն առեր են, և թերեւս թող
տուր են որ ապրիլներն հակապահ
կիւնայ Կիւրման շարունակէ իւր ու-
ղեւորութիւն։ Բարիկը լրացիր մը տը-
րեւ ապ անորոշ լուրը սակաւին ու-
ղի արդեւ չէր ստուգուած երբ կը
բերէնը այս տղերք։ Կերեւի սակաւ
էն՝ բան մը տեղի ունեցած է, որով
խնայաժամանակ ինքնինն սնուտ ստիւծ

խմանանք, Ռուսիոյ և Գերմանիոյ միջև,
յարարեցութիւնք այնպիսի յայտնապէս
բռնէ չեն, որչափ են ի մէջ Գերմանիոյ
և Պրուսսիոյ, Բայց Ռուսիոյ չարունակ
յարձակողական պատրաստութիւններ
կատարելու վրայ է, և Գերմանիոյ
դէմ կ'արարեալ ուստի զայնպիսիութեան
մէջ յայտնի առիկ քան երբեք կար-
պայտառնէն, Թերեւս այս էր մէկ այն
սխալմանց որովք Պրուսիոյ իշխան չու-
նցք մինչեւ զիջում յառաջ տանիլ
Դանսիկի դէպքը:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

դ. ԿՈՒՆԵԼ, Անգլիոյ երկրակաշիւ նա-
տարարն, Երևան. Ժողովոյ ապրիլ 21 ի
տարին մէջ ներկայից երկրատարար, Նախ-
արարութիւն, Անգլիացոյ երկրակաշիւ տար-
արն մէջ, կառավարական Հասոյթը
դրած են 90,772,758 ոսկի եւ ծախքերն
88,738,000 ոսկի: Բայց տարւոյն ըն-
թացքին մէջ, 1,259,000 ոսկւոյ բացա-
րիկ վաթկ մը տրուած է ծովալին նա-
տարարութեան, որով անցաւ չլրանի
Հասոյթից առաւելութիւնն է 776,000
ոսկի: Առաջիկայ չլրանին Համար, կը
հասնուի 91,155,500 ոսկի Հասոյթի եւ
90,181,000 ոսկի ծախք, որով 975,000
ոսկի առաւելութիւն, Դրոյնի տուրքին
տը կանխարարութեան մը, 100,000
ոսկի եւս կ'աւելցնէ: Բաց ասոյի, Ընդ-
արարուց զլրանցման յատկացաւ մը 28
լիւնն ոսկեին 2 միլիոն զեղծելով այս
տարեկուծածական Հասոյթներով կարգ-
ք տուրքեր կը նստակցոցեն, Նախ, ե-
լանտի վրայ տուրքն, որ մէկ անգոյ
սիւնոյն 8 թեւն էր, 7 թեւնի կիկնցեն,
որով 1,560,000 ոսկւոյ տուրք կը շնորհ-
է որովորդեան, Նաեւ, տեղալին տուր-
քներն զեղծելով, 216,000 ոսկի Անգլիոյ
է 35,000 ոսկի Ռուսիոյ կը շնորհէ,
0,000 ոսկի ալ՝ Բաւանտոյի Հանրա-
պետ շինութեանց Համար: Ծխալոյն
տուրքն կը 600,000 ոսկի կը զեղծուի, եւ
նաեւ Հնուս կը թողու 289,000 ոսկւոյ
չլրանարական առաւելութիւն մը Հա-
ոյթի:

—ՔԱՐԱՆՆԵԱՆ. Բարեկից անէ՛լ. զեղբայրաւան ասեւտաւորներ կորցո՛ւ. Գ. Բարո՛ւ, տե՛կախարի Ժ. սուրբաբա՛նի կառավարութեան խնայ. ինձ ի՛նչ թնօղ չէ՛, այստէ հնուհե՛ր, Բալայի օտարաբնո՛ւ զորձաւարաց զուրքն անմասնաւորն էր պիտի լինի՛, բանի որ օտար-երու զուրք զրանս օրումս խնային է, այս բանի որ ժպտանայից Դ. զանէ աղա-սեւոր իրաւաւորը զանոր օտարութիւն զզու-աւարաց ճեմառնէ մտայի՛, օտար երկիր-ներն ալ փոխադարձաբար կրնան զգուհա-լանել Բախտաւորի զորձաւարաց վրանս, ի՛նչ, այստէ կրնայ, օտարաբնո՛ւ ժպտա-լանել պիտի կրուսանին բնիկը Զաւարտի լիցցե՛լ. զէ Դ. Գեօրգի, Իտայիկն Լուրսե-լայ ի՛նչ, միմամբ չիտո՛ւրեանց ձեռնադ-րեց կրնան հեռուի ժպտանայի կրեց պ-հառակիցներուն բանած թիւք ալ պարհի, եւ ա՛յ

— ԶՈՒՆՑՆԵՐԻՈՑ ԳՐԱՅԻՆՆԵՐԸ ԵՄ
 — ԶՈՒՆՑՆԵՐԻՈՑ ԳՐԱՅԻՆՆԵՐԸ ԵՄ

դր արուկ երկէ թեպ երկրորդ դէմ մը հաս-
տատելու համար Ս. Կոթարտ լերան մէջէն
անցնող աղբի լճին ջով Ապահովելու հա-
մար թէ տոսճամեայ պլանանժամով ի
լուխ պիտի հանէ այս գործը, Բնիկեր-
թե՛նքը Էղ պարտի չորս ու կէս միլիոն Քր. ի
թաղախաւուրէ՛նքն գումար մը յանձնուի:

— ԼՈՐՏ ՍՈՒՂԱՆԵՐԻ, իւր նախարար-
ութեան անդամաց թիւը 17ի բաշխ-
ացուց, որ Սեղիկոյ խմբի իսկ անա-
ռոր թիւ մէ, Լորտ Կնքապահան (Լորտ
Տառուիկ) եւ Տեղային Լայութեան
անդամաց (Պ. Ռէիլ) նախարարական
ստորեան ապրով — Ե. Նոստրիւսեան
անձնադարձութեամբ, Թադուհէ Լոր-
տեան խմբիս չորսէջ հանձնարա-
ւած Պ. Ռուչկեր, Պուրբի, որ երբեմն
տարաբնի գործից խորհրդական էր, և
Պրիւսե կեանք էր բերել ներքին
ուցել անդլ. արժէքաւորաց, Պ. Պուսթ
յիմ Մարտիկ (Հնդկաստան) Կուս-
ման է, Փորը եղբայրն է Լորտ Մէյլի
ի, 1872ին, երբ Հնդկաստանի Փոխ-
արքայ էր, պայանեցաւ Ստամբուլ
դիտեց մէջ,

— Գ. ՇՆԼԴՐԼԻՆ Խնդրոյն վրայ Հա-
տատ ան Հեռագիրքը իր Հաստատութեան
Թիւերն և Ռուսաւորդ լրացրելը, ապրիլ
16 թուով, Այսօր Գ. Յուսէնէն Պրե-
սի զիջել նոր թուղթեր Գ. Շնէպրէլե-
րոճին վրայ, Ասանց մէջ իշխատակիւ-
ն երկու. լուսանկարներ գեղար. գոր-
ծակալ Գ. Կաւիշ Զամակցա, դրովի սու-
ր թով գործարկէր զՊ. Շնէպրէլե-
ր, Զամակցա վերաբերելով խորհրդացու-
ցանքի գործաւոր, Այս Զամակներէ թիւ
12-ին 20 թուով, Կապացուցանէ իր
կրօնէն գործըրքը, Թիւղթերը ըր լու-
սանկար Գ. Շնէպրէլին: — Թակալքիւն
դուրսէրքը, Կամ Հարապկալանն Պրե-
ստատանն Հոդիւ վրայ տեղի ունենայն
յս երկուքն ո՞րն այլ ապացուցուէր,
աւ. էր Գ. Շնէպրէլեի Զարակման Հա-
տար, և Կեղերի թէ Պիքարը Ռիւսան
Իր Համարուած է այս երկուքն մի-
մեկն Կամ միւրով, Կամ երկուքն մէկին,
ապացուցուած լինելուն: Այսօր Կամ
գործը կրնանք ուրեմն խմանալ թէ Գ.
Զեաւով մեղադարձուած է Զամակ. Լեւ-

յոս քեզ պէն զանգագատիրոս պատճառ
զպիտի ունենայ. զի մէկ շաբթու
մը, բոլոր աշխարհի ամենէն կարեւոր
անձնաւորութիւնն եղաւ, իւր վրայ
հրդեհանցիներէ Հին Աշխարհին ու նո-
րին բոլոր հոգեածութիւնն և ուշա-
տուրթիւնը:

—ԱՅՏԱՆՍՏԱՆԻ գործերն Հավասարածին չափ յուսաՀատուկան չնհեղի Սնդկոյ Կառավարութեան: Երեւ. Ժողովոյ մէջ, ապրիլ 26ին, արդման մը պատասխանելով, Հնդկաստանի նախարարին խորհրդական, յայտարարէ թէ Դըլքիշի յեղափոխական շարժումը ծաւալած չունի, և Աֆ-հանստանի Էլփին յաղթական ելած է

— ԲԱՌՆԵՆԵՐՈՒՄ ԿՐԻՏԻԿԱԿԱՆ ՊԱՇՏՈՅԸ
անպիտան էր համարվում, որովհետև նա
կարողացել էր դուրս գալ կրթական միջավայրից
և աշխատել որպես պրոֆեսոր։

ալութիւնն ալլում դարձնելով, և որտ
բարդորթի ձայնն եղ քսութւ միայն
ննայ ծառայել, Բայց Բառնէկեանց և
Իսանճեանք կոչուած անգլիացի-իւ-
ննաւոր Պաշտամոտականաց միւլե-
յն աստիճան գրգռութիւն և ատե-
ւութիւն կան, որ կը վաղցորտ թէ մե-
տաքսութիւն տեղի պիտի ունենան, որք,
չպէս յայտնի է, տարներէ ճետէ
աղբաւ են յիշգրտաւ-և կը ծանուցուի
սե թէ Կառավարութիւնը չուի որ
որդգդարանալան յանձնախում մը
գործուի քննելու չամար Թ-չիկ կող-
մէ Պ. Բառնէկի և պայտանկացց ղեւն
ղեկաւ մօքը արտաւատութիւններն,
ըստական կուսակցութեան պետերն
չակաւաւան են ապաիսի, յանձնա-
ւոր մը կարգով յայն.

— ԲԵՐԵՐՈՎՈՐԻՅԻ առևտրական և ծախի տնտեսական կենտրոններից մեկն էր Երևանը՝ որպես լուսինների լուսնակ, ու՛րիկ աղտառալիս կը հաղորդակի, ծովու և, Թևեև երբ տարի յառաջ չնկնեցա՜ն և Երանց, միայն երկու տարի էլ վեր է իրադին կը գործածուի, Բուս Կառուար թեան այս Երանցի վրայ դրած զորանք իրանիսպանան։ Բերնդատի գործակալներ ինն պի՜ն պի՜ն մնառ մառառ Բերնդատիկի անցած է, 1885ին Բեդերգադուրատուեղ վաճառք քանիս էր 280,000 սխալապառ և Բորնդատի՛ 1,500,000։ Իսկ 86ին Բեդերգադուրի արտադրանքը 950,000 սխալապառ և Բորնդատի՛ 70,000։ Բայց Բերնդատի ստամբ Բորնդատի և Բեդերգադուրի՛ վաճառարաններն համարածար 1893ին ինուգիկ արթուր՝ զի՛ն Բորնդատան և Անկերիսի քան իսխա արթուր մը ինն Բորնդուր զի՛ն, արթուեց արթուեց՝ անն մառին և առասպան արթուեց վառասպանութեան մեծ մասն առած է և՛ ի՛նչ առաի, Բորնդուր Փայլ իկան նաւասաններն՝ տարուրի մէկ մեծ մառք առած։ Հատասխանութեան չին ընծարիկ պաշտօն Բորնթիւն, որպիս չին արթուր ի՛նչ կարդի և՛ Զայիկ և՛ Զուրի անհանրիկառը, որք և՛ ընդհանրապէս անհանրիկ և՛ նաւուր ղալապանութեան լայց ռուս Կառուարուան նորարար գործողութեանց չնարին և՛ առին իսկի կրնան յառաջիկուն քան լիլեկան նաւասանղխառները։

— Օ՜հ, իհարկե, Գրեյնը, ապհիստեղ Կրայնը, — վրդովանալով խոսեց ան շորհանդիս տիկինը, ինչպես յառաջդիմում էին իրեն հրեշտակները, վիճեցանով իմ ճիշտապարտությանը հաւանութիւն տաւս հաստատման արեւմտեան մասնաբաժնի մը, որ վաղեմեայ իմ մահման յետաքրքիր և ճիշդ գործունեակ Տէրութեան անուն կոչելով, գերաբնիկ նոր քաղաքն առ իւրաքանչիւր, զգուշորինեալ թաղովեցոյց Կայսրութիւնը զառնաւ Բաբելոնի Աշտարտի մը պէնդամայն։

ԿԵՐԻՐ. ԱՄԵՐԻԿԱՅ. Ի Կուադալուպ
 Ժամանակ Գունեսայ վանքաժողովի մը,
 ղեկավար կեդր. Ամերիկայի Հիւն
 արաբիտու թեանց ներկայացուցիչ
 են, եթէ վանքաժողովի որոշումը
 ունենայ իսկ չհր. Հանքաժողովու
 անց կողմ, սրբա յետ այսօրիկ մէկ
 ութ թիւ լինի մաքալայի տե
 թեամբ, և պիտի պարտաւորին տե
 ղորութեամբ օգնել միմեանց, ար
 բին պատեստագի մէջ:

ինքն փառաբանական պահանջանք հետ,
 բայց ոչ փառքը կ'ընդունի, ոչ հպարտանքը,
 ոչ ազատություն, ոչ նախապաշտի իշխան
 ոչ անհատականությունը: ընդհակառակս նորարդ
 միջոցներ կը հայտնաթխե իրենց փառա-
 թխանքը, փառապատվությունը, ազատաթիւ-
 խանքը, խառնածն ու բղջարաբուս իշխան
 աւերի դառնալը ընդհարմար չամար, եւ
 կը յաւելնու նաեւ տապալ դանձր ծածկելու
 արեւ միջինը, որով այլոց համար աւերի փ-
 րատարարութիւն կ'ըլլայ, արեւ չ'ընդարձա-
 թիւնէր: Այլմիտեան կ'ըլլենք եւ միտու-
 թիւններն առաջ եղած թշուառութիւն-
 անքնի իսկ շնն բուռնը պիտենք, եւ զոր ար-
 քը բարձրակի մէջ կը մտնայիք եւ վիզը
 կ'ազդարար փայտակ մը կը կտայիք, երբեք
 նա չուն չըլլար, նա միշտ վայրկի կը հոտի,
 միշտ անտես: կը փնտռեւ եւ անդամա-
 թաւալ: ուր քիմիայի սխալ: ցաթիկ: Նոյր անա-
 տուն նաւատորմեր: վերադաշն տնոց քոյ
 կ'ըլլան, էնչ վիճից որ ալ գործածեն իրենց
 վերադաշնները մեղադրանքու համար: միշտ
 վերադարձուր փայլիկ մար սպուն նման վայրկի քիմ-
 դանիկ ու չէ: նա մարդ չէ: Չգիտի ուրիշ:
 Կ'ընդեն բանկ թէ հոգի մը պիտի ունենայ:
 Արդարեւ այս փառաւ տալանքի քոյր կան-
 ճախարակ, որ հոգի ունենի: Միշտն շարեւ-
 անգործ հիշենք: Սպառ չէք կ'ընթերցու մեզ: Հա-
 տարեալ մարդ զանգը, Կարծեմ այս աշխա-
 րէ չէ: հոգ չէ, բայց չափերիդ նայեցէ՛ք,
 մեղադարձութիւն մաքնի իսկ շանցիդ թէ
 անդամուրդ հոգին ի՞նչ տեսալ ըսն է: Կ'աս
 անդամուրդ հոգին ի՞նչ տեսալ իսկ, որ նման են
 զի ճշմարտութիւնները իսկ, որ նման են
 ինքն մ'առաջարկ, որը հարմարութիւն արարի:
 Ինքն ի՞նչ կան եւ նոյալ յոյժ տակաւն:

էն հասած մեզ, ճարտան է, տանը կը տպա-
նէ, եւ այս մարտիկն ձեր կարգացած այս
կերթը մին եւ այն հարկեր հաշարը դիտար-
կութեան, որը սուղապէս են եւթերայ խորե-
լը թափանցեցուն համար:

Արք, միայն մեր ինքնին վրայ խառն-
ով, ինչ որ դիմին չէ, վառելիքի եւ ամեն
հարկի եւ դպել, բնէնթափանցուն կը գոչէ
տարբեր կուսակցական տարածին, եւ բոլոր անասուն
խաբէր տան, բոլոր ապինկ մարդ, բոլորի
հարկին, ընտելութիւն կը դատաստանել տար-
իւր խաբարին, հետեւադարը եւ կը խորհու-
նայ տարածարին մէջ անտէկ էանքին կան,
այսին դառ այն որ անտէկ մէջ կը դնեն իրեն
էն աշխարհ քննարկի մը հաւատարմը, եւ որը
բնէնթափանցուն ըլլալով, անպատճառ հոյս վի-
րի հասն են կամ տուեցին տնցած կամ վրա-
նէ, ցափափու կը խորհուն, ինչիչ պիտի խա-
նեցայ որդիքը ըլլայ իրենց, ինչէ եւ արեւին
է, յեղն եւ Երկրորդ, ամառ մէջ մոտեցըր
նեղիկի մայր փափուի էանքին, որը յաւե-
նեցանք տարածարին համար ծնունդին եւ
տարած ամառ տառն ամռն, կտա իրապառ-
նէս, մոտեցուն եւ թոյնեցունցի մարդու
նեանց դատապարտեցըր, որովհետեւ իրենց
նեանցին հարկ եղած ոչ ինքնին եւ ոչ
որդարանքին աւելն: Որքուն չեն դիտար-
իւր, եւ ինչէ կան անտէր, որը ամառին հարկ
նեանց, կան ամռն որ մարտին չունեն եւ որ կը
նեանցին, կը ինքնութիւն կը մեռնին մարդ կայուն
երեւցածին: Չեն դիտար, որքուն որ աշ-
խարհի կրայ հրեւաշխարհին կան եւ ինչ պէտ-
է անտէր թեւեւըր կարեն, եւ անասուններ
մոտեցըր կրայ գոյցին մէջ, որ օդաւորին կը
նեանց եւ արեւին կը թափանցուն իրարմ

խոյրեր, ձախաւել, և Կը կարծես որ Քրիստոս
սու առնէ որ վար ինն գործերը կարգաւորե-
րուել, զձախաւորներէն տաճարէն ար-
քայնուելու ու Մազգաւորներէ հոն մտցնելու
ստոր։

Ի Ռեմոն անդուտաբերէն է որ, ո՛ր ընկե-
նի խոյրէն, առեւն առնեն թաւ արքայաւորէն ետեղ
պարիսի կը կրեն, և երբ որ իմ արքայաւոր
մէ Քրիստոս ծաղի բաղնիքէն ապա ապ մայ-
քաւորապի մէջ ինչը քննելու համար, պի-
ն ին տանեն ինչ ինչէն է պիտ արդու էն, զոր
ու առ ոչինչ կը գրեն, և չի համարու
վրջը կրեն աւ երես նայել պիտ, պիտի
խորհարար ետեւէն է գործել խոյրէն, բարիքի
տաւորի և օղիի ինքայնէն մեղսութիւն։ Աս-
տու զտիմ զան պիտ նորատի, զեղեղի
նայալի, վարիք զարեղի, էեղեղ մեղսութիւն
նու առնի վարիքը կեներ որ թաւ մեծ
պարիսի վարիք չի ինչին, որ թաւ գտա-
մարիքը ու թաւածաւները պիտի թարդ են,
նուարեղը փոխը առաջինն ու անդարեւ
են։ Աստու զտիմ օպապարիսիներէն են,
ձախ չէ՛ն Չմուտք պիտի ուղարկեն, աղէկ
թաւ ետեղ։ Չմուտք պիտի գտաներ դատարան
նիլ։ Ինչոքն աղ ինքայնաւոր կարգաւոր
մեծնախաւորներ կան։ Աստուած խորհու-
րէն տալ։

Հիմաուելինայ, որովհետեւ աղտը է բիշ
խոյրեն, բարեհաճէ գիտել աւ սիրտեւ
նիլ, որ կերթեւեկի քաղաքէն մեծ հեռաւ
երթուի ինքաւոր պատուածնէն դուրս նայե-
լի։ Կերթել է որ աւ անուանուի ինքն վրայ
պիտի որ ընկե։ Բացարձակաւորէն կ'առաւոր
էր, բայց զիտ որ ապագաւոր հաս որ
մար, ինչ, ոչ իր նեղելի կամ պա-
տար։

րեն, այլ իբր վերակ ու նստարան է Ս-
 րոսոք զեղեր, նա իրեն պետք եղածը իր
 անէ, իւր բարքը շնորհման, հրապոյնները,
 արեւելեան խորք, բարք ինչ որ բնութեան
 ընդառնած ևւ գոտարարութեան իր
 անէ է, երեսուն իր հանէ, իսկ իբր ծը-
 ճ է է, քան զի ուրիշ կերպ չէր կրնար ը
 ի, թէ ևւ թորտ արած ինքն մէկ իսկ իր
 անուն գլորքը ասած է արաւայ, Տա-
 րին մէջ իւր ալիքներովն իրեն, է
 իր զի այն է իւր ընկերակցութեան մեկնակէտն,
 աս լին է իսկ իսկ շատեղի այն ասանքը շա-
 րքի փոխարէն ևւ Ս. Գառնիկոսի զգալին
 իրեն ինտերէն է, բայց գիտցելով որ չէ
 անտէր հոն և Օրտոպին բնութեան համար
 հարգելին շարքին իր համար, ի լին է
 Տառապն է, հարկ եղած արտաւ իր զին է
 է արքան է, ընչ մ'ուշեկն համարեա-
 րած որ վարդապետութեան իր յաղորդ
 զինքը ծախէ, Արեւմտի ամեն բանին
 արարած է Պետք է որ փայլի, պետք է
 որ իր փրկն հաճայք որ ծախի զտեղն է
 իր իր ներկայանայ, Ամեն աշխարհաւ
 ան է կամ ասովի, հոգ չէ, իսկ ան ինչ
 վրայ ինչ որ զայն ասա նա կը բաշէ ևւ
 ևւ կը գտնի ամբողջ, կը արի նախնային
 անուններն յայտնէ, ևւ մէկ ալիքով ար-
 մէջ ամուսնութիւնը իր կատարուի, ինչ
 որ քնքը ինչ զաւակ մ'ուշեկն, որ իւր
 ն արեւտ գաւառութիւնն ու թոր կան-
 րդները իր կնէ ընչ կամ շատ, բայց
 է բնական իր վերադարձին, ընտելեան ու
 անտելեաններն համար այդ զհարգով ինչն
 է քաղքը, ամուսնային իր յայտնէ ինչ
 է իր ասանքին ամա ասածով ևւ ինչ

շուգիւր ընտլւլ գտնէ թիշ մ'առնեն : Ա-
հինք չէ շնորհ : Իրեն մ'աշ, փոթի, կը
է որ փայտի այն համարներն որք
զայր կ'ընեն, տասնք անոր յոյժը-
տաշտութիւններն զգաուն : Կը հա-
ն : Տղան կուտան ուսուցանի կամ պոր-
տին չափուածներով ոտնաթիւն որ Է
տիթիկն զգաուն է : Գպորտին հարմը
այ : Այդը Գ'տէջ պիտի լին, կը պիտի
ը տասնկով զայն իւր կոթիկներուն մէջ
թօթէ : Կը տիթէ զայն, Գ'շնչապիւն, կը
ցնէ զայն, ինչ որ յոյժաւոր չէր Է
ածարով կ'ապալիանէ զայն, ինչ որ
պիւն է, իրազմտուեալ որդին կ'էսր տե-
նաւորիս եղած է, Նիթէ զգաուն չէ,
կ'էր եղածին չափ կը հեռաւոր զայն,
թէ միշտ կ'էսր բուռ կը մեռանայ զէմը
կը միշտ, ինչ որ այն ինքզն, Է
պուռ որ առանձին պատարով մայրը
:

Եր միջոցին ինչ աշխարհի կին եղած է,
աղագարեմով մորորդուք մէջ եզին ա-
ն ապօրոյթնակ ու փառագարոր տե-
րեքն մին է : Քիշի մ'աւելի մնալ կը
կը ներթուրէ, փոխ կը ցանութ, փա-
րին ու նորածնութեան համարման,
ին խտուռ ու բաշտելին տալիք ցոյց
այ : Եւր ծիւղերն, որք տղուն օգտու-
չեն եղած, այսպէ մայրակ կ'ըլլան ու
պին աղուտեմ հօրեկն մը մէջ, որ Է
պոր կրնայ միւր իւր նպատակներն,
նեթերն չէ ապալիւրն մեքը զնեթ
այդ հօրեկն փորձութեամբ կուտէ :

17

